

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Karolínou Šorbanovou ve věci

žalobce:

P **C** **[redacted]** narozený **[redacted]**
bytem **[redacted]**

proti

žalované:

Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 – Nové Město

o 224 009 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku ve výši 114 000 Kč s 9 % úrokem z prodlení ročně z částky 114 000 Kč od 20. 11. 2018 do zaplacení, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žaloba na zaplacení částky ve výši 110 009 Kč s 9 % úrokem z prodlení ročně z částky 110 009 Kč od 20. 11. 2018 do zaplacení, se zamítá.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2 600 Kč, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal odškodnění nemajetkové újmy ve výši 224 009 Kč za nepřiměřenou délku řízení vedené u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. **[redacted]** **[redacted]** Dle žalobce řízení bylo zahájeno dne 4. 5. 2009 a pravomocně bylo skončeno až dne 28. 11. 2017. Dle žalobce pak řízení trvalo nepřiměřeně dlouhou dobu, kdy při stanovení

Shodu s prvopisem potvrzuje: Daniela Zdražilová

- žalované částky dospěl k závěru, že za jeden rok soudního řízení požadoval částku ve výši 18 000 Kč s tím, že za první dva roky soudního řízení tuto částku snížil na polovinu. Základní částku pak dále navýšil o 10 % vzhledem k jednoduchosti projednávané věci, 10 % z důvodu skutečnosti, že se žalobce na prodloužení doby řízení nijak nepodílel, 10 % z důvodu neodůvodněných průtahů na straně soudu a 10 % z důvodů, že řízení mělo zásadní význam pro určení vlastnického práva žalobce a jeho dispozice s předmětnými nemovitostmi. Dle žalobce se tak soudní spor týkal určení vlastnického práva k pozemkům, které žalobce primárně pořídil ke stavebním účelům, a tak po dobu neúměrně dlouhé doby trvání soudního sporu nebylo postaveno najisto jeho vlastnictví k předmětným pozemkům, kdy byl podstatným způsobem omezen v dispozici a nakládání s nimi.
2. Žalovaná ve svém vyjádření nespороvala skutečnost, že žalobce u ní nárok uplatnil ve výši 210 832 Kč, a to dne 18. 4. 2018 z důvodu nepřiměřené délky soudního řízení vedeného u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDACTED]. Dle žalované řízení trvalo včetně řízení u Ústavního soudu 9 let, tuto délku pak nelze bez dalšího hodnotit jako nepřiměřenou, kdy před vydáním meritorního rozhodnutí ve věci proběhlo cca 10 soudních jednání, žalobce žádné konkrétní průtahy nespоcifikoval, ani nevymezil.
 3. Soud s ohledem na skutečnost, že žalobce i žalovaná výslovně souhlasili s rozhodnutím bez nařízení jednání, rozhodl dle ust. § 115a o.s.ř., aniž by ve věci nařídil jednání, když věc bylo možno posoudit na základě předložených důkazů a připojení spisu Okresního soudu v Ústí nad Labem vedeného pod sp. zn. [REDACTED].
 4. Na základě listinných důkazů, kdy mezi účastníky nebylo sporu, že žalobce uplatnil svůj nárok u žalované dne 18. 4. 2018, přičemž ze strany žalované nároku žalobce nebylo vyhověno, soud z podstatného obsahu spisu Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDACTED] má za prokázané následující skutečnosti: Dne 4. 5. 2009 byla podána žaloba proti statutárnímu městu Ústí nad Labem a proti P [REDACTED] Ch [REDACTED] (nynějšímu žalobci, v tomto odstavci bude nazýván dle procesního postavení v naříkaném řízení jako 2. žalovaný) na určení neplatnosti kupní smlouvy části pozemku o výměře 8 m². Dne 3. 6. 2009 dokládá geometrický plán. Soud nařizuje jednání na den 31. 8. 2009 dne 9. 6. 2009. Statutární město Ústí nad Labem se vyjadřuje dne 20. 8. 2009 a P [REDACTED] Ch [REDACTED] dne 24. 8. 2009 s tím, že nynějšímu žalobci jako 2. žalovanému byla žaloba doručena dne 17. 7. 2009. Dne 31. 8. 2009 proběhlo jednání, přednesena žaloba, vyjádření k žalobě, soudkyně přednesla výsledky přípravy jednání, odročeno na neurčito za účelem vyčkání přepisu magnetofonového záznamu, při jednání řešena otázka naléhavého právního zájmu žalobce. Žalobce se vyjadřuje k naléhavému právnímu zájmu dne 26. 10. 2009. Soud rozesílá účastníkům dne 8. 1. 2010. Dne 23. 3. 2010 soud vyzývá právního zástupce statutárního města o poskytnutí listiny vztahující se k předmětu sporu. Tyto předkládá zástupce prvního žalovaného dne 16. 4. 2010. Nařízeno jednání na den 26. 7. 2010. Žalobce rozšiřuje žalobu s tím, že žalovaný 1 je vlastníkem sporného pozemku. Odročeno na neurčito za účelem vyčkání přepisu magnetofonového záznamu. Žalobce doplňuje vyjádření dne 24. 9. 2010. Dne 20. 12. 2010 soud připouští změnu žaloby s právní mocí 16. 2. 2011. Soud vyzývá žalobce k zaplacení soudního poplatku dne 17. 2. 2011. Nařízeno jednání na den 2. 5. 2011. Zaplacen soudní poplatek žalobcem. Záznam ve spise, že dle sdělení zapisovatelky se nepodařilo přepsat kazetu ze dne 2. 5. 2011, protokol z jednání, proto nařízeno jednání na den 24. 10. 2011, kdy byl zopakován dosavadní průběh jednání. Odročeno na neurčito za účelem vyčkání přepisu magnetofonového záznamu. Dne 18. 11. 2011 se žalobce vyjadřuje k dosavadnímu průběhu řízení a podává návrh na doplnění dokazování. Soud rozesílá účastníkům 20. 1. 2012. Dne 21. 3. 2012 žalobce dokládá výtah ze správního spisu magistrátu města Ústí nad Labem. Nařízeno jednání na den 30. 7. 2012. Odročeno na neurčito za účelem zvážení důkazního návrhu ze strany žalobce na výslech svědka. Nařízeno jednání na den 11. 2. 2013. Mezitím proběhlo jednání 7. 1. 2013. Dne 11. 2. 2013 opakovaně dosavadní průběh jednání, odročeno na neurčito za účelem vyčkání přepisu

magnetofonového záznamu. Další jednání 21. 10. 2013, odročeno na neurčitou za účelem vyčkání přepisu magnetofonového záznamu a za účelem doplnění dokazování výsledkem svědkyně. Jednání 31.3.2014. Odročeno na neurčito za účelem vyčkání přepisu magnetofonového záznamu a za účelem vyčkání předložení dokumentů od svědkyně. Další jednání dne 24. 11. 2014. Čteny listinné důkazy založené ve spise, a to větší množství důkazů, cca na 100 stranách. Předneseny závěrečné řeči, vyhlášen rozsudek, žaloba žalobce zamítnuta. Žádost o prodloužení lhůty, lhůta prodloužena do 24. 1. 2015, poté do 24. 2. 2015. Rozsudek odeslán 12. 5. 2015. Žalobce podává odvolání do rozsudku dne 19. 5. 2015. Soud žalobu zamítl z důvodu nedostatku aktivní legitimace žalobce. Dne 16. 6. 2015 soud vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku. Žalobce zaplatil dne 14. 7. 2015. Spis předložen odvolacímu soudu dne 3. 9. 2015. Nařízeno jednání 12. 10. 2016. Odročeno za účelem vyhlášení rozhodnutí na den 21. 10. 2016. Vyhlášen rozsudek, že rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje s právní mocí dne 24. 11. 2016 s tím, že co se týče neplatnosti kupní smlouvy, žalobci nesvědčí naléhavý právní zájem, a co se týče druhého nároku na určení vlastnického práva prvního žalovaného, zde žalobci nesvědčí nedostatek aktivní věcné legitimace. Žalobce podal dovolání dne 22. 1. 2017. Soud vyzývá žalobce k zaplacení soudního poplatku za dovolání dne 24. 1. 2017. Žalobce zaplatil soudní poplatek 31. 1. 2017. Věc předložena dovolacímu soudu dne 24. 2. 2017, který rozhodl dne 18. 10. 2017, že rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 10. 2016 se v části výroku I., čímž byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Labem a v jeho nákladových výrocích zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení, jinak se dovolání žalobce odmítá. Dne 28. 11. 2017 Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl usnesením, kdy změnil rozsudek okresního soudu, co se týče výroku náhrady nákladů řízení, a rozhodl o náhradě nákladů řízení s právní mocí dne 27. 12. 2017. Poté ve věci k ústavní stížnosti žalobce rozhodoval Ústavní soud, jenž vydal rozhodnutí dne 10.7.2018, pod [REDAKCE], čímž došlo ke skončení věci.

5. Soud posoudil předmětnou věc podle § 5 písm. b), § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., když se žalobce po žalované domáhal zadostiučinění ve výši 224 009 Kč s úrokem z prodlení z této částky za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou soudního řízení. V řízení nebylo sporu, že žalobce u žalované uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy ve smyslu § 14 odst. 1, 3 zákona č. 82/1998 Sb. dne 18.4.2018,(uspokojen nebyl), proto věc může být projednána před soudem (§ 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.).
6. Podle ust. § 1 zákona č. 82/1998 Sb., stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
7. Podle ust. § 5 zákona č. 82/1998 Sb., stát odpovídá za škodu, která byla způsobena za a) rozhodnutím, jež je vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení nebo v řízení trestním, za b) nesprávným úředním postupem.
8. Nesprávným úředním postupem je dle ust. § 13 odst. 1 citovaného zákona také porušení povinnosti učinit úkon anebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkon nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Právo na náhradu škody má ve smyslu ust. § 13 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.
9. Pro úspěšnost žalob o náhradu škody proti státu je zásadní kumulativní splnění tří zákonných podmínek a to existence nesprávného úředního postupu či nezákonného rozhodnutí, vznik škody a existence vztahu příčinné souvislosti mezi škodnou událostí-tedy nesprávným úředním postupem či nezákonným rozhodnutím a vznikem škody na straně žalobce. S ohledem na shora citovaná zákonná ustanovení a zjištěný skutkový stav se soud zabýval v první řadě otázkou, zda v průběhu řízení vedeném u Okresního soudu v Ústí nad Labem , sp. zn. [REDAKCE] došlo

k nesprávnému úřednímu postupu, konkrétně k porušení povinnosti vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Délku řízení je nutné ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva hodnotit jako nepřiměřenou, pokud délka neodpovídá složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávaného případu a zároveň spočívá v příčinách vzniklých z působení samotného státu, v tomto případě soudu, nikoliv účastníků řízení. Celkově ve svých rozhodnutích Evropský soud pro lidská práva upřednostňuje globální, celkový pohled na řízení. Lze tolerovat průtah v určité fázi řízení pouze však za předpokladu, že celková doba řízení není nepřiměřená. Při posuzování přiměřenosti délky řízení je nutno vzít v úvahu dvě složky práva na spravedlivý proces, totiž právo účastníka, aby jeho věc byla projednána a rozhodnuta v přiměřené době a zároveň obecný požadavek, aby v řízení bylo postupováno v souladu s právními předpisy a byla zajištěna spravedlivá ochrana účastníků. Již z tohoto důvodu není možné vycházet z nějaké abstraktní, předem dané doby řízení, která by z pohledu § 31a a popř. čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikované ve Sbírce zákonů jako sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí, pod č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“) mohla být pokládána za přiměřenou. Je třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem individuálního případu (srovnej v tomto směru Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu v Brně ze dne 13. 4. 2011 sp. zn. Cpjn 206/2010). Při posuzování této otázky se soud zabýval jednak celkovou délkou řízení a jednak tím, zda v průběhu řízení došlo k průtahům ve vyřizování věci. Soud dospěl k závěru, že bylo porušeno právo žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, a to zejména, vzhledem k celkové délce řízení, které trvalo ve vztahu k žalobci od 17.7.2009 (kdy žalobci byla doručena žaloba, tudíž od toho dne lze brát okamžik, kdy žalobce se dozvěděl o řízení a mohla začínat vznikat nejistota ohledně délky řízení) do 10.7.2018, kdy věc byla pravomocně skončena, tedy bez pár dnů 9 let, kdy tuto dobu hodnotí soud jako nepřiměřenou s ohledem na to, že rozhodoval pouze 1x soud I. stupně, odvolací a dovolací soud, rovněž Ústavní soud. V daném případě se jedná o žalobu o určení neplatnosti kupní smlouvy a určení vlastnictví. Věc není skutkově jednoduchá, avšak celková doba řízení 9 let je ve vztahu k této věci nepřiměřená. Ve věci není cizí prvek, nebyl ustanovován znalec. V důsledku porušení práva žalobce vznikla žalobci nemajetková újma, a to minimálně v důsledku jeho právní nejistoty pocházející z nepřiměřené délky řízení. Soud se dále zabýval výší přiměřeného zadostiučinění ve smyslu § 31a odst. 1, 2 zák. č. 82/1998 Sb., kdy vzhledem k délce řízení a povaze věci dospěl soud k závěru, že náleží žalobci přiměřené zadostiučinění v penězích. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění soud vycházel zejména z judikatury NS ČR (Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia NS ČR ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010), dle kterého pro poměry ČR je přiměřené, jestliže se základní částka, z níž se při určování výše přiměřeného zadostiučinění vychází, pohybuje v rozmezí mezi 15.000,- Kč až 20.000,- Kč za každý rok řízení s tím, že za prvé 2 roky řízení pak částku lze přiznat pouze v poloviční výši s ohledem na skutečnost, že během prvních 2 let je tato újma nejnižší a teprve s plynutím času a prodloužováním řízení narůstá. V konkrétním případě soud vyšel ze základní částky 15.000,- Kč, když pro vyšší částku, s ohledem na celkovou délku řízení neshledal důvod. V prvních 2 letech částku soud modifikoval na polovinu vzhledem k výše uvedenému stanovisku. Základní částka činí 120 000 Kč. Soud se dále zabýval a vzal v úvahu další kritéria uvedená v ustanovení § 31a odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb., která by odůvodňovala případné zvýšení či snížení uvedené částky. Soud zejména konstatuje tu skutečnost, že význam řízení pro žalobce i přes jeho tvrzení je malý, neboť se nejedná o řízení o osobním stavu, kdy z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že zvýšený význam a mimořádnou zvláštní péči ze strany vnitrostátních orgánů vyžadují ta řízení, v nichž je řešena otázka omezení osobní svobody člověka, tedy především vazební věci, či řízení detenční, dále řízení opatrovnická, pracovněprávní či věci osobního stavu, sociálního zabezpečení, týkající se zdraví či života. Soud proto hodnotí toto řízení pro žalobce jako řízení se standardním významem i přes opačná tvrzení žalobce, zvláště pokud se jednalo o 8 m2. Soud proto základní částku, z důvodu významu řízení nijak nezvyšoval, ani neponižoval. Avšak soud ponižil základní částku o 25 % z důvodu složitosti řízení jak po právní, tak skutkové složitosti věci, rovněž z důvodu počtu soudů v soudní věci rozhodující vzhledem k opravným prostředkům ze strany účastníků

vznesených. Ve věci se nejednalo o typově jednoduchou věc, kterou by soudy řešily dennodenně. Dále soud zvýšil základní částku o 20 % s ohledem na postup soudu. Řízení bylo prodlouženo jistým nekoncentrovaným postupem soudu, kdy převážná část jednání byla odročována na neurčito za účelem vyčkání přepisu záznamu, tento postup soud hodnotí jako velmi nestandardní, kdy tímto docházelo zcela zbytečně k prodlužování řízení, neboť termín jednání bylo stanoven vždy dodatečně se zpožděním, dále soud poukazuje na skutečnost, že byla porušena lhůta i soudem I. stupně k vypravení písemného vyhotovení rozsudku. S ohledem na shora uvedené soud dospěl k závěru, že žalobci by měla být jako přiměřené zadostiučnění přiznána částka 114 000 Kč a proto žalobě jako důvodné v této částce vyhověl. Co se týče výše přiznaného zadostiučnění soud rovněž odkazuje na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, např. na rozsudek *Apicella* proti Itálii ze dne 29. 3. 2006, na základě něhož lze dosvědčit, že Evropský soud pro lidská práva plně akceptuje, že částky přiznávané na vnitrostátní úrovni mohou být na podstatně nižší úrovni, než částky přiznané na základě článku 41 Úmluvy, neboť využití vnitrostátního prostředku nápravy představuje pro stěžovatele vždy dostupnější a snadnější způsob, jak dosáhnout náhrady újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení a zároveň v rámci rozhodování o odškodnění na vnitrostátní úrovni je možné lépe odrazit životní úroveň v dané zemi a její konkrétní specifika. Rovněž soud přiznal žalobci zaplacení úroku z prodlení v zákonné výši v souladu s nařízením vlády č. 142/1994 Sb., když úrok požadovaný je v souladu s prodlením žalované, kdy žalovaná byla v prodlení, neboť žalobce uplatnil nárok u žalované dne 18. 4. 2018. Šestiměsíční lhůta uplynula ve smyslu § 15 odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb. dne 18. 10. 2018, proto má žalobce nárok na zaplacení úroku z prodlení nejdříve ode dne 19. 10. 2018, neboť žalovaná je v prodlení dle ust. § 1968 NOZ., soud pak přiznal dle požadovaného tj. ode dne 20.11.2018 (výrok I.rozsudku). Co do zbytku požadované částky soud žalobu zamítl, když pro přiznání vyšší částky neshledal důvody s ohledem na shora uvedené (výrok II. rozsudku).

10. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 142 odst. 3 o.s.ř., kdy výše plnění záleží na úvaze soudu. Žalobce má proto nárok na náhradu nákladů řízení, které v tomto případě představují náklady za zaplacený soudní poplatek ve výši 2000 Kč a za 2 úkony po 300 Kč za sepis žaloby a sepis repliky ze dne 8.7.2019 dle ust. § 151 odst. 3 o.s.ř. za použití § 1 a 2 vyhlášky č.254/2015 Sb.
11. Lhůta k plnění ve vyhovujícím výroku o věci samé byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst.1 část věty za středníkem o.s.ř., když soudu je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná jako organizační složka státu řídí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání ve lhůtě 15 dnů od doručení písemného vyhotovení, a to k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího v příslušném počtu vyhotovení.

Nesplní-li povinná, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, lze se domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (nařízení exekuce).

Praha 15. srpna 2019

Mgr. Karolína Šorbanová v. r.

soudkyně